

у 90 відсотків студентів, серед яких більше половини мають незадовільний фізичний стан. Такий крок суперечить частині п'ятій ст. 12 Закону України «Про сприяння соціальному становленню та розвитку молоді в Україні», якою передбачено включення загальноосвітніми, професійно-технічними та вищими навчальними закладами до своїх програм курсу фізичної культури, а також організація секцій для занять окремими видами спорту.

Видається доцільним перегляд програми фізичного виховання у загальноосвітніх навчальних закладах з метою розширення системи позашкільного фізичного виховання, широкого використання різних форм, методів та засобів фізичної культури для формування здорового способу життя.

Список використаних джерел

1. Про сприяння соціальному становленню та розвитку молоді в Україні: Закон України від 05.02.1993 р. № 2998-ХІІ //Відомості Верховної Ради України. – 1993. – № 16. – Ст. 167.
2. Основи законодавства України про охорону здоров'я від 19.11.1992 р. № 2901-ХІІ //Відомості Верховної Ради України. – 1993. – № 4. – Ст. 19
3. Про Стратегію розвитку державної молодіжної політики на період до 2020 року: Указ Президента України від 27.09.2013 р. № 532/2013 //Офіційний вісник України. – 2013. – № 76. – Ст. 2815.
4. Рекомендації парламентських слухань про становище молоді в Україні «Молодь за здоровий спосіб життя»: Схвалено Постановою Верховної Ради України від 03.02.2011р. № 2992-VI //Відомості Верховної Ради України. – 2011. – № 24. – Ст. 173.

МЕДВІДЬ А. О.

Національний університет «Одеська юридична академія»,
асистент кафедри трудового права та права соціального забезпечення,
кандидат юридичних наук

ГАРАНТІЇ СОЦІАЛЬНОГО ЗАХИСТУ БЕЗДОМНИХ ОСІБ І БЕЗПРИТУЛЬНИХ ДІТЕЙ У ЗВ'ЯЗКУ ІЗ МАЛОЗАБЕЗПЕЧЕНІСТЮ

Малозабезпеченість як один із видів соціальних ризиків, із яким у більшості випадків зіштовхуються бездомні особи і безпритульні діти, на перший погляд, не викликає сумнівів. Проте не всі представники даної суспільної групи мають право на забезпечення з боку держави внаслідок скрутного матеріального становища, тому необхідним вбачається дослідити дане питання.

Формою соціального захисту бездомних осіб і безпритульних дітей, у межах якої цим особам надається необхідна підтримка (у даному випадку — грошові виплати) з боку держави є державна соціальна допомога. Надання окремих видів державної соціальної допомоги регулюється спеціальними законами та численними підзаконними актами, прийнятими до їх виконання. Не виключенням є державна соціальна допомога малозабезпеченим сім'ям.

Поширеними є випадки, коли бездомні особи знаходяться за межею забезпеченості. Малозабезпеченість (бідність, незаможність, нужденність) є соціальним ризиком, який спричинює виникнення у особи, яка опинилась у даній складній життєвій обставині, права на підтримку з боку держави. Абсолютна бідність визначається на основі прожиткового мінімуму [1]. Отже, абсолютно бідною слід вважати особу, чий дохід є нижчим за прожитковий мінімум. Термін «бідність» є тотожним до поняття «малозабезпеченість» [2, С.116], проте використовується не лише стосовно сім'ї, як у законодавстві України.

Найбільш вдалі критерії, за допомогою яких можна визначити малозабезпеченість родини (чи особи), на нашу думку, були запропоновані О. Є. Мачульською, серед яких: наявність майна, дохід та незалежні від родини обставини, які спричинили таке становище [3, С.49]. Тобто, на основі цих ознак, слід стверджувати, що бездомна особа (сім'я), як правило, є малозабезпеченою, а отже, може мати право на даний вид державної соціальної допомоги.

Відповідно до ст. 1 Закону України «Про державну соціальну допомогу малозабезпеченим сім'ям» від 01.06.2000 р. № 1768-III, малозабезпеченою може визнаватись родина, яка з незалежних від неї або з поважних причин отримує середньомісячний сукупний дохід менший ніж прожитковий мінімум для сім'ї. Одинокa особa має права члена сім'ї, тобто також може отримувати даний вид державної соціальної допомоги. Важливо зазначити, що до складу сім'ї не включаються особи, які перебувають на повному державному утриманні (наприклад, діти, особи похилого віку, інваліди, які перебувають у закладах соціального захисту для бездомних та безпритульних осіб).

За загальним правилом, відповідно до ст. 6 Закону даний вид грошових виплат призначається на 6 місяців, проте, непрацездатним одиноким особам, у яких відсутні інші джерела до існування, може призначатись на строк визнання особи непрацездатною; одиноким особам, які досягли 65-річного віку така допомога може призначатись довічно.

Слід зауважити, що призначатись та виплачуватись такий вид допомоги може органами соціального захисту населення як за місцем реєстрації, так і за місцем фактичного проживання члена сім'ї, якому вона перераховується.

На нашу думку, до ст. 9 Закону необхідним вбачається внесення змін, а саме — щодо можливості виплати державної соціальної допомоги не

лише за місцем проживання, а й за місцем перебування, відповідно до положень Закону України «Про свободу пересування та вільний вибір місця проживання» від 11.12.2003 р. № 1382-IV, виходячи з можливості для бездомної особи бути зареєстрованим за адресою центру обліку бездомних громадян, та, відповідно, тимчасово перебувати (до 6 місяців) у одному із закладів соціального захисту для даної категорії населення.

Крім цього, потрібно вказати те, що позбавляється права на таку допомогу сім'я, члени якої не працюють, не навчаються тощо протягом трьох місяців, що передують місяцю звернення за призначенням даного виду допомоги, що має неабияке значення, адже бездомні особи нерідко ведуть асоціальний спосіб життя, не беруть участь у суспільному виробництві, що, виходячи із зазначеного, є перешкодою для отримання даної грошової виплати.

До того ж, положення Постанови Кабінету Міністрів України «Про затвердження Порядку призначення і виплати державної соціальної допомоги малозабезпеченим сім'ям» від 24.02.2003 р. № 250 в цілому повторюють положення спеціального Закону у цій сфері, тому потребують узгодження для усунення дублювань з метою недопущення нагромадження нормативно-правової бази.

Також, доцільним вбачається запровадження нового виду державної соціальної допомоги — одноразової державної соціальної допомоги бездомним та безпритульним особам. Коштами цієї допомоги (у розмірі прожиткового мінімуму для відповідних категорій осіб) дані особи могли б: орендувати житло на один місяць, оплатити проїзд додому (у випадку наявності родичів в іншій місцевості), відновлення документів, забезпечити інші потреби тощо.

Таким чином, можна виокремити такі характерні ознаки державної соціальної допомоги малозабезпеченим сім'ям: 1) наявність особливого соціального ризику — малозабезпеченість; 2) суб'єктами-отримувачами є сім'я чи одинока особа; 3) джерелом фінансування — субвенції з державного бюджету до місцевого; 4) за тривалістю виплат: періодичні або довічні грошові виплати; 5) за юридичною силою правового акту, відповідно до якого призначається допомога — закріплюється на рівні Закону; 6) призначення — компенсаційний характер (надається особам, у яких відсутні будь-які інші джерела для існування); 7) обов'язковість врахування матеріального становища отримувача допомоги; 8) залежно від суб'єкту, потреби якого забезпечуються за рахунок допомоги — одинока особа, інші члени родини чи родина в цілому.

Список використаних джерел

1. Методика комплексної оцінки бідності: затв. наказом Міністерства соціальної політики України, Міністерства економічного розвитку і торгівлі України, Міністерства фінансів України, Державної служби статистики України, Національної академії наук України від 08.10.2012 р.

№ 629/1105/1059/408/612 // Офіційний вісник України. – 2012. – № 84. – Ст. 3412.

2. Сокол М. В. Малозабезпеченість як один із юридичних фактів виникнення відносин по соціальній допомозі // Трудове право. – 2013. – № 2 (23). – С. 115–118.
3. Мачульская Е. Е. Право социального обеспечения в условиях рыночной экономики: теория и практика правового регулирования: автореф. дисс. на соиск. научн. степ. д.ю.н.: 12.00.05. /Е. Е. Мачульская. – М., 2000. – 56 с.

БОРИЧЕНКО К. В.

Національний університет «Одеська юридична академія»,
асистент кафедри трудового права та права соціального забезпечення,
кандидат юридичних наук

ПРАВО НА ДОПОМОГУ У ЗВ'ЯЗКУ З ВАГІТНІСТЮ І ПОЛОГАМИ В УМОВАХ ЄВРОІНТЕГРАЦІЇ

Статтею 24 Конституції України закріплено принцип рівності чоловіка і жінки у громадсько-політичній та культурній сфері, у сфері освіти, професійної діяльності, охорони здоров'я та ін. Враховуючи фізіологічні та психологічні особливості жіночого організму, жінки користуються додатковими правами у сфері створення умов, які дають їм можливість поєднувати працю з материнством, для них передбачений особливий правовий захист, матеріальна і моральна підтримка, що включає надання оплачуваних відпусток та інших пільг вагітним жінкам і матерям. Таким чином, формулювання ст. 24 Конституції України дає можливість говорити про нерівність прав жінки-матері та чоловіка-батька.

У той же час, відповідно до ст. 51 Конституції України, як чоловік, так і жінка повинні мати однаковий обсяг прав та обов'язків у шлюбі та сім'ї, у тому числі й у сфері виховання дітей. Аналогічна позиція сформульована й у низці європейських нормативних актів: Договорі про Європейський Союз (далі — ЄС) від 7 лютого 1992 р.; Хартії основних прав ЄС від 7 грудня 2000 р.; Директиві Ради 75/117/ЄЕС щодо зближення законів держав-членів, які стосуються застосування принципу рівної оплати праці чоловіків і жінок від 10 лютого 1975 р.; Директиві Ради 96/97/ЄС, що вносить зміни до Директиви 86/378/ЄЕС щодо реалізації принципу рівного ставлення до чоловіків і жінок у схемах професійного соціального страхування від 20 грудня 1996 р.; Директиві 2006/54/ЄС про реалізацію принципу рівних можливостей і рівного ставлення до чоловіків і жінок у питаннях зайнятості та професійної діяльності (доопрацьовану) від 5 липня 2006 р. та ін.